

ปัจจัยพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ
แบบสมดุลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
THE MULTI- LEVEL FACTORS
INFLUENCING THE BALANCED
SCORECARD EFFICIENCY OF THE
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE
BASIC EDUCATION COMMISSION

สุพรรณ อินทะชัย**

ธร สุนทรายุทธ***

ไพรัตน์วงษ์นาม****

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาปัจจัยระดับครูที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนศึกษาปัจจัยระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนและศึกษาปัจจัยระดับโรงเรียนที่มีต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2554 ที่อยู่ในโครงการโรงเรียนในฝัน(Lab School Project) โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ได้โรงเรียน ทั้งหมด 180 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเป็น ผู้บริหาร 180 คน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 1,440 คน รวมทั้งหมดจำนวน 1,620 คนได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 92.78 และ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 1,332 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50

* วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** นิสิตหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า จำนวน 3 ฉบับที่ใช้วัดตัวแปรในระดับครู และระดับโรงเรียน โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .83, .82 และ .98 ตามลำดับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน และโปรแกรม HLM ในการวิเคราะห์พหุระดับ

ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ปัจจัยระดับครูที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีดังนี้ วัตถุประสงค์ในการสอนเจตคติต่อวิชาชีพครูขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูและภาวะผู้นำทางวิชาการ ร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนได้ร้อยละ 46.40 และวุฒิการศึกษา เจตคติต่อวิชาชีพครูและภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลทางลบต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยระดับโรงเรียนพบว่า ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ของผู้บริหารภาวะผู้นำของผู้บริหารวัฒนธรรมของโรงเรียน และบรรยากาศในการทำงาน ร่วมกันอธิบายค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนเป็นรายโรงเรียนได้ประมาณร้อยละ 47.10 ปัจจัยระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครูที่มีต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ขนาดของโรงเรียน มีอิทธิพลทางลบต่อค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์การถดถอยของประสบการณ์ในการสอนของครูที่มีต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยพหุระดับ / ประสิทธิภาพแบบสมดุล / โรงเรียนในโครงการโรงเรียนในพื้นที่

Abstract

The purposes of this research are 1) to study the balanced scorecard efficiency of the schools under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education 2) to study the teacher-level factors influencing the balanced scorecard efficiency of the schools 3) to study the school-level factors influencing the average of the balanced scorecard efficiency of the schools 4) to study the school-level factors affecting the regression coefficients of the teacher-level factors. The sample of this research, which is classified by multi-stage sampling from the schools of the Labschools Project under the Office of the Basic Education Commission in the academic year 2011, consists of 180 school administrators and 1,440 teachers being the head of the substance learning group. The total of the sample is 1,620 persons of 180 schools. Three types of questionnaire are used for collecting data. Then the data are analyzed by using SPSS for the descriptive statistics and HLM for multi-level analysis.

The research findings were as follows: The balanced scorecard efficiency of the schools under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education was

ranked at the high level. The average was 3.77. The teacher-level factors influencing the balanced scorecard efficiency of the schools under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, were the education degree, teaching experience, attitude toward the teaching profession, teacher's working satisfaction and academic leadership. These all factors explained the balanced scorecard efficiency of the schools at 46.40 percentage. And the education degree, attitude toward the teaching profession and academic leadership had statistically significant negative influence on the balanced scorecard efficiency of the schools at the level .05. The school-level factors influencing the balanced scorecard efficiency of the schools under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, were the school size, experience of the administrator, leadership of administrator, school culture, working environment. These all factors explained the average of the balanced scorecard efficiency of each school at estimated 47.10 percentage. The school-level factor influencing the regression coefficients of the teacher-level factors affecting the balanced scorecard efficiency of the schools under the Office of the Basic Education Commission was the school size. The school size had statistically significant negative influence on the average of the regression coefficients of the teacher's teaching experience affecting the balanced scorecard of the schools at the level .05.

Key Word: Multi-Level Factors/The Balanced Scorecard/ Lab School Project

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนด วิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ/ประเภทการศึกษาซึ่งเป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นประเด็นหลักสามประการ คือ 1)พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตร และเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่งดีและมีใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 2)โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 3)ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 11-12) การปฏิรูปดังกล่าวทำให้เกิด “รูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New PUBIC MANAGEMENT) ที่เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result -BASEDMANAGEMENT RBM) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ต้องการให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ เกิดความเป็นธรรมและเสมอภาคกับทุกคน มีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติการในสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้ตามวิธีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน(School-BASED MANAGEMENT: SBM) การบริหารโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจ ใฝ่รู้และพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นระบบให้ความสำคัญด้านคุณภาพของนักเรียน ครูและบุคลากรต้องอบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีความรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ (ทรงพล เจริญคำ, 2552, หน้า 2) โดยการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพนั้น ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตร และมีคุณสมบัติตามที่สังคมคาดหวัง (Hoy, Bayne – Jardine & Wood, 2000, p. 10) ผู้วิจัยได้ติดตามความเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหวในการพัฒนางานในส่วนต่างๆของประเทศไทย พบว่าปัจจุบันได้มีการประยุกต์ใช้แนวคิดของกระบวนการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result BASED MANAGEMENT: RBM) และนำแนวความคิดเกี่ยวกับการใช้แนวทางการประเมินประสิทธิผลแบบสมดุล(Balanced Scorecard: BSC)ขององค์กร มาใช้ในการบริหารงานของส่วนราชการจนเป็นหลักการปฏิบัติรูปแบบราชการไทย โรงเรียนในโครงการโรงเรียนในฝัน(Lab School Project) มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ใช้การบริหารจัดการแนวใหม่ที่มุ่งพัฒนาโรงเรียนทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ กระบวนการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และการนำเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการบริหารจัดการ เรียกว่ารูปแบบการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balanced Scorecard) โดยมุ่งหวังให้เด็กไทยเป็นคนที่มีคุณภาพ มีอนาคตที่สดใสสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลขององค์กรนั้นมีมากมายตามโครงสร้างและบริบทขององค์กร ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจอยากทราบว่าปัจจัย อะไรบ้างที่เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนในฝัน (Lab School Project) จึงควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียน แต่เนื่องจากลักษณะโครงสร้างข้อมูลของหน่วยงานทางการศึกษาดังกล่าว มีลักษณะโครงสร้างลดหลั่นเป็นชั้น ๆ อย่างชัดเจนกล่าวคือระดับครู ได้รับอิทธิพลจาก ตัวแปรในระดับโรงเรียนหรือผู้บริหาร ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงใช้การวิเคราะห์แบบพหุระดับ(Multi Level Analysis) เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยในแต่ละระดับ ทั้งในระดับครู และระดับโรงเรียน มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับครู ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพแบบสมดุของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษาปัจจัยระดับโรงเรียน ที่มีต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครูที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

ความสำคัญของการวิจัย

1. กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา นำผลการศึกษาไปกำหนดนโยบาย แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพแบบสมดุของโรงเรียน ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา และยุทธศาสตร์การบริหารภาครัฐแนวใหม่ของไทย

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อประสิทธิภาพแบบสมดุของโรงเรียน และร่วมกันพัฒนาประสิทธิภาพแบบสมดุของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผล ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพแบบสมดุของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม ตามโมเดลปัจจัยพหุระดับ แบบ 2 ระดับ คือ ระดับครู และระดับโรงเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนในโครงการโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2,624โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553,หน้า 15) ซึ่งมีการใช้รูปแบบการประเมินประสิทธิภาพแบบสมดุที่เรียกว่ารูปแบบการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balance Scorecard)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากโรงเรียนในโครงการโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยระดับครู ประกอบด้วย วุฒิกการศึกษา(EDUT)ประสบการณ์ในการสอน(EXPT)เจตคติต่อวิชาชีพครู(ATTCU) ขวัญและกำลังใจในการทำงาน(ENC) ภาวะผู้นำทางวิชาการ(INSTULE) ปัจจัยระดับโรงเรียนประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน(SIZES) ประสบการณ์ของผู้บริหาร(EXPAD)ภาวะผู้นำของผู้บริหาร(INSTAD) วัฒนธรรมของโรงเรียน (CULT)บรรยากาศในการทำงาน(ATM) ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพแบบสมดุของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(EFF) ประกอบด้วยด้านนักเรียน (S) ด้านกระบวนการจัดการศึกษาในโรงเรียน (E) ด้านกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนา (D) ด้านงบประมาณและทรัพยากร(B)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และผ่านการวิเคราะห์คุณภาพแล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารประกอบด้วย แบบวัดค่าตัวแปรอิสระระดับโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .83 แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับครู ประกอบด้วย แบบวัดค่าตัวแปรอิสระ ระดับครู จำนวนทั้งสิ้น 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82 และแบบประเมินประสิทธิภาพแบบสมดุล ฉบับที่ 3 สำหรับครู ประกอบด้วยแบบวัดค่าตัวแปรตาม จำนวน 65 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows สำหรับการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ทั่ว ๆ ไปของค่าคะแนนของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ที่ได้จากแบบสอบถาม การวิเคราะห์ตามโมเดลปัจจัยพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม HLM

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการสรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ($\bar{X} = 3.77$)

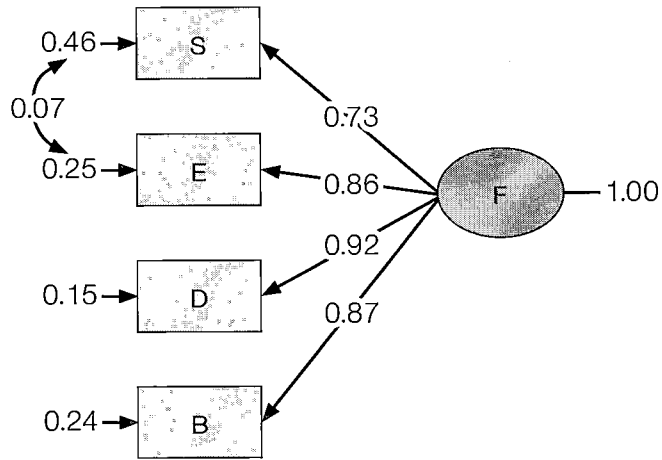
2. ปัจจัยระดับครู ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีดังนี้ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน เจตคติต่อวิชาชีพครูขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูและภาวะผู้นำทางวิชาการ ร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนได้ร้อยละ 46.40 ($R^2 = 0.464$) และวุฒิการศึกษา เจตคติต่อวิชาชีพครูและภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลทางลบต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยระดับโรงเรียนพบว่า ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ของผู้บริหารภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมของโรงเรียนและบรรยากาศในการทำงานร่วมกันอธิบายค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนเป็นรายโรงเรียนประมาณร้อยละ 47.10 ($R^2 = 0.471$)

4. ปัจจัยระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครูที่มีต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลทางลบต่อค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์การถดถอยของประสบการณ์ในการสอนของครูที่มีต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิเคราะห์ในโมเดลสามารถเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$\hat{y} = 3.78* - 0.007*(EXPT) - 0.002*(SIZE)(EXPT) + 0.09*(ATTTCU) + 0.35*(ENC) + 0.37*(INSTULE)$$

จากสมการ ที่แสดงถึงปัจจัยหุระดับ ทั้ง2 ระดับสามารถนำมาสรุปเป็นภาพของโมเดลปัจจัยหุระดับ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียน ดังภาพที่ 1 -ภาพที่ 3

Chi-Square=2.96, df=1, P-value=0.08536, RMSEA=0.038

ภาพที่ 1 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันของประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปร	ตัวแปรปัจจัยระดับครู					ตัวแปรปัจจัยระดับโรงเรียน					ตัวแปรตาม	
	EDUT	EXPT	ATTCU	ENC	INSTULE	SIZES	EXPAD	INSTAD	CULT	ATM		EFF
EDUT	1.00											
EXPT	.811**	1.00										
ATTCU	.943**	.868**	1.00									
ENC	.921**	.898**	.981**	1.00								
INSTULE	.925**	.897**	.983**	.986**	1.00							
SIZES	.105	.062	.127	.116	.102	1.00						
EXPAD	-.070	-.099	-.127	-.109	-.116	-.269**	1.00					
INSTAD	.135	.145	.119	.124	.113	.083	-.030	1.00				
CULT	.092	.098	.074	.071	.055	.134	-.029	.780**	1.00			
ATM	.079	.040	.052	.043	.029	.133	.016	.712**	.841**	1.00		
EFF	-.085**	-.015	-.067*	-.049	-.055*	-.090	.044	.078	.031	-.038	1.00	

* p < .05 ** p < .01

ภาพที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยระดับครู ระดับโรงเรียน และประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียน

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	t
Intercept : γ_{00}	3.78*	0.02	239.65
EXPT Slope-intercept : γ_{10}	-0.007*	0.001	-6.73
SIZES, γ_{21}	-0.002*	0.001	-1.99
EXPAD, γ_{22}	-0.003	0.01	-0.29
INSTAD, γ_{23}	0.01	0.03	0.38
CULT, γ_{24}	0.02	0.05	0.41
ATM, γ_{25}	-0.03	0.06	-0.46

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	t
ATTCU Slope-intercept : γ_{20}	0.09*	0.03	2.90
ENC Slope-intercept : γ_{30}	0.35*	0.03	11.08
INSTULE Slope-intercept : γ_{40}	0.37*	0.03	14.26

Random Effect	Standard Deviation	Variance Component	Total Observed Variance	df	χ^2
Intercept, U_0	0.13	0.02*	0.17	161	197.7
EXPT, U_1	0.005	0.000*	0.15	161	218.74
ATTCU, U_2	0.13	0.02	0.17	161	148.93
ENC, U_3	0.22	0.05	0.20	161	178.30
INSTULE, U_4	0.15	0.02	0.17	161	160.14
Level-1 Error: R_{ij}	0.39	0.153			

$R^2 = 0.471$

* $p < .05$

ภาพที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประมาณค่าอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยระดับครูที่มีต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัจจัยพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอภิปรายผล ดังนี้

ระดับประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กระทรวงศึกษาธิการได้กระจาย

อำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปยังโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษามากขึ้น ทำให้โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ตลอดจนรัฐบาลได้จัดโครงการโรงเรียนในฝัน(โรงเรียนดีใกล้บ้าน) อย่างต่อเนื่องจากรุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 3 ทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ประจำอำเภอและประจำตำบลได้เข้าร่วมโครงการเกือบทั้งหมด ส่งผลให้โรงเรียนส่วนมากได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลและภาคีเครือข่าย ในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนผลจากการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมานับตั้งแต่ พ.ศ.2542 และต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจทางการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 โดยกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้แก่ทางโรงเรียน ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน(ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543 หน้า 11) ประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนจึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นการบริหารงานที่มีรูปแบบการกำหนดผลสำเร็จอย่างรอบด้าน(Balanced Scorecard) ซึ่งได้แก่ด้านนักเรียน (Student Perspective) ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal Process Perspective) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) ด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and Resource Perspective) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใต้การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การมีเครือข่าย พัฒนาการศึกษ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียน มีประสิทธิภาพในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิรัตน์ เงินพจน์ (2547,บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินการบริหารโรงเรียนในฝันจังหวัดนครปฐม โดยรูปแบบการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุล รอบด้าน(Balanced Scorecard) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนในฝันจังหวัดนครปฐม ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมากทั้งด้านนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการภายในโรงเรียน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ด้านงบประมาณและทรัพยากรและจากงานวิจัยของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา(2553, หน้า 76-78) ได้ศึกษาสภาพความสำเร็จโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่น 1-2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและผลการดำเนินงานโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน อยู่ในภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

วุฒิการศึกษา เจตคติต่อวิชาชีพครูและภาวะผู้นำทางวิชาการพบว่ามีอิทธิพลทางลบกับ ประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่า วุฒิการศึกษาครูสูง ครูมีเจตคติต่อวิชาชีพครูสูง และครูมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงทำให้ประสิทธิภาพแบบสมดุลต่ำ อธิบายได้ดังนี้สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการโรงเรียนในฝัน เป็นโรงเรียนที่ใช้รูปแบบการ กำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน(Balanced Scorecard) ได้แก่ (1) ด้านนักเรียน (Student Perspective) (2) ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal Process Perspective) (3) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) (4) ด้านงบประมาณและ ทรัพยากร (Budget and Resource Perspective) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรตามที่เป็น ประสิทธิภาพแบบสมดุล(Balanced Scorecard) ทั้ง 4 ด้านตามการรับรู้ของผู้สอนที่ปฏิบัติงาน ในหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งครูในโรงเรียนโครงการ

ในด้านต้องมีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมกับนักเรียน มีความกระตือรือร้น สนใจ ใส่ใจ ดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามหลักและแนวทางวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) และพัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างเต็มกำลังความสามารถ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : หน้า 14) อาจเป็นไปได้ว่า ครูที่สอนไม่มีวุฒิตรงตามสาระการเรียนรู้ ถึงแม้ว่าสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการกดดันให้ครูต้องรับภาระในหน้าที่ที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของตนเองครูมีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานมากเกินไป ครูไม่มีเทคนิควิธีการที่ดี และบางครั้งอาจได้เป็นผู้นำทางวิชาการเพราะภาวะจำยอมหรือถึงคราวต้องเป็น อีกทั้งครูต้องปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน รวมไปถึง ความรู้พื้นฐานของนักเรียนไม่เท่าเทียมกัน ขาดอัตรากำลังครู การพัฒนาครูไม่ต่อเนื่องและไม่เท่าเทียมกันทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ชุมชนให้การสนับสนุนร่วมมืออยู่ในระดับน้อย และไม่ต่อเนื่องตลอดจนต้องดำเนินงานตามเป้าหมายของโรงเรียนในพื้นที่ ที่ได้สำคัญภายใน 2-3 ปี ต้องเข้ารับการประเมินตามโครงการ และเมื่อเข้ารับการประเมินต้องผ่านเกณฑ์การประเมินของโครงการ ได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่ ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องทำการประเมินซ้ำอีกจนกระทั่งได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ถึงแม้ว่าวุฒิการศึกษาครูสูงครูมีเจตคติต่อวิชาชีพครูสูง และครูมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงก็ตาม ก็อาจทำให้ประสิทธิภาพแบบสมดุลงของโรงเรียนต่ำลงได้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนีรัตน์ เงินพจน์(2547,บทคัดย่อ) นวัตกรรม นาคะเวช (2549,บทคัดย่อ) นภาพรณัฏ หะวานนท์ และคณะ (2549,บทคัดย่อ) ศูนย์บริหารงานโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในพื้นที่ (2549,บทคัดย่อ) สุนีรัตน์ ศิวรานนท์ (2542, บทคัดย่อ) สเตียร์ (Steers, 1977) พอร์เตอร์ และสเตียร์ (Porter & Steers, 1973, pp. 151-176) พอร์เตอร์ แครมพอนและสมิธ (Porter, Crampon & Smith, 1976, pp. 87-98) เลธัมและแยค (Latham & Yaki, 1975,pp. 824-845) ล็อค คาร์ทเลดจ์และเนียร์ (Locke, Carledge & Knerr, 1970, pp. 135-158) วูดส์ (Woods, 1998, สุนีรัตน์ วิวัฒน์านนท์ (2548, หน้า 255)และพิมพ์ออร์ สดเอี่ยม (2547, หน้า308)

ขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ขนาดของโรงเรียน มีอิทธิพลทางลบต่อค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์การถดถอยของประสบการณ์ในการสอนที่มีต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลงของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ประสบการณ์ในการสอนของครูมีน้อย ทำให้ประสิทธิภาพแบบสมดุลงของโรงเรียนต่ำลงอธิบายได้ว่า โครงการโรงเรียนในพื้นที่ (Lab School Project) ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลและภาคีเครือข่ายในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง และแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็กยังได้รับการพัฒนาโดยการอุดหนุนงบประมาณรายหัวให้เพิ่มเติมเพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในอำเภอหรือในตำบลขนาดใหญ่ ครูอาจารย์มักเป็นคนหนุ่มสาว ครูที่ประสบการณ์การสอนน้อยอาจวิตกกังวลว่าตนเองจะสอนได้ไม่ดี อธิบายไม่ชัดเจน เกิดความคับข้องใจ ต้องมาปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ประกอบกับมีภารกิจงานอีกหลายอย่างที่ต้องรับผิดชอบจึงส่งผลให้ไม่มีความพึงพอใจในการทำงาน เมื่อไม่มีความพึงพอใจในการทำงานจึงส่งผลให้ประสิทธิภาพแบบสมดุลงของโรงเรียนต่ำด้วยสอดคล้องกับ

งานวิจัยของเวห์ลลาจ (Wehlage, 1989, p.144) สุนีภรณ์ ศิวรานนท์ (2542, บทคัดย่อ) และ นริศ สวัสดิ์ (2550, หน้า 94) ชายน์(Schein, 1985, p. 59) ทั้งนี้เนื่องจากมีประสบการณ์ในการสอนน้อย จึงไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นพิเศษจึงส่งผลให้ขาดความกระตือรือร้นในการสอน ซึ่งในการปฏิบัติงานของครู หากครูมีแรงจูงใจในการทำงานแล้วจะทำให้ครูสามารถที่จะปฏิบัติงานสอนได้ดี ได้รับความตอบแทนที่ชัดเจนในด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เกิดความผูกพันต่อโรงเรียน ส่งผลให้มีความพึงพอใจในการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า แรงจูงใจมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน (George & Jones, 1999, p. 78; Hoy & Miskel, 2001, pp. 304-305) และสอดคล้องกับ ประทีป เล้ารัตนอารีย์ (2524, หน้า 8) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิรัตน์ เงินพจน์(2547, บทคัดย่อ) และนิวัตร นาคะเวช (2549, บทคัดย่อ) สอดคล้องกับศูนย์บริหารงานโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียน ในฝัน (2549, บทคัดย่อ)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งนี้ เป็นการศึกษาตัวแปรตามที่มีลักษณะของผลผลิตทางการบริหาร รูปแบบกำหนดสมดุลอย่างรอบด้าน (Balanced Scorecard) ซึ่งมีตัวแปรที่ศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาและ ด้านงบประมาณและทรัพยากร ซึ่งเป็นการศึกษาตัวแปรตามรวมทุก ๆ ด้านน่าจะศึกษาตัวแปรเป็นรายด้าน

2.2 การวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้มีการศึกษา เจตคติต่อวิชาชีพครู และภาวะผู้นำทางวิชาการ มีอิทธิพลทางลบต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรตาม 4 ด้าน ได้แก่ด้านนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาและด้านงบประมาณและทรัพยากร ข้อมูลตัวแปรตามทั้ง 4 ด้านนี้ ได้มาจากการตอบแบบประเมินประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนจากครูหัวหน้าประจำกลุ่มสาระ การเรียนรู้ อาจเป็นไปได้ว่าในตัวแปรด้านใดด้านหนึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับตัวครูผู้ปฏิบัติการสอน จึงควรมีการศึกษาเพื่อหาข้อค้นพบต่อไป

2.3 ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์พหุ ระดับด้วยสมการถดถอย (Multilevel Regression Analysis) จึงควรมีการศึกษาในลักษณะวิธีการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Multilevel Path Analysis) เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (2553). *รายงานการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 กิจกรมสร้าง ความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฝันกรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.*
- ทรงพล เจริญคำ. (2552). *รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. คุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

- นภาภรณ์ หะวานนท์ และคณะ. (2549). *ความรู้จากกลุ่มน้ำลำพระเพลิง*. กรุงเทพฯ:ศูนย์นวัตกรรม การเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นริศ สวัสดิ์.(2550). *การวิเคราะห์พหุระดับของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิต,สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิวัตร นาคะเวช. (2549). *การดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน*. นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 48 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2548-2549.
- ประทีป เล้ารัตนอารีย์.(2524). *ขวัญของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,สาขาการบริหารการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ:ศูนย์ส่งเสริมการพิมพ์.
- พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ*.ปริญญาโทบริหารการศึกษาดุสิต,สาขาการบริหารการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศูนย์บริหารงานโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.(2549).*ผลการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน*,กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2552).*ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๖)*(พิมพ์ครั้งที่ 2).กรุงเทพฯ:พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.(2553).*การศึกษาภาพความสำเร็จโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่น 1-2 (Lab School Project) ปีพ.ศ.2546-2553*. มปป.
- สุนิภรณ์ ศิวรานนท์.(2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,สาขาการบริหารการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนิรัตน์ เงินพจน์.(2547). *การประเมินการบริหารงานโรงเรียนในฝัน จังหวัดนครปฐม โดยรูปแบบการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2548). *ปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- George,J.M., & Jones, G.R. (1999). *Understanding and managing organizational behavior*. (2nd ed.). New York: Addison-Wesly.

- Hoy, Charles, Bayne – Jardine Colin and Wood Margaret. (2000). *Improving Quality in Education*. London and New York: Falm Press Tayloy+Francis group.
- Hoy, w.k., Miskel, C.G. (2001). *Educational administration: theory research and practice* (6th ed.). New York : McGraw-Hill.
- Latham, G.P., & Yaki, G. A. (1975) .A review of research on the application of goal setting in Organization. *Academy of Management Journal*, 18, 824-845.
- Locke, E. A., Cartleedge, N., & Knerr, C. S. (1970). *Studies of the relationship between-Satisfaction goal-setting and performance*. *Organizational Behavior and Human Performance*, 5, 135-158.
- Porter, L.W., & Steers, R.M. (1973). *Organization, work and personal factors in employee turnover and absenteism*. *Psychological Bulletin*, 80, 151-176.
- Porter, L.W., Crampon, W.J., & Smith, F.J. (1976). *Organization commitment and managerial turnover: A longitudinal study*. *Organizational Behavior and Human performance*, 15, 87-98.
- Schein, E.H. (1985). *Organization culture and leadership*. San Francisco: Jossey Bass.
- Steers, R.M. (1977). *Organization effectiveness : A behavioral view*. Santa Monica, California: Goodyear.
- Wehlage, G. (1989). Restructuring Urban school: The New Futures Experience. *American Educational Research Journal*, 29(1), 5-93.
- Woods, D., & O'Loughin, S. (1998). *Taxmomy of educational objective*. New York: David Mackay.

